

Стан редакције и администрације
Космајска ул. бр. 22.

Оглави се дају у администрацији
— Цена утврђена —

Неплаћена се писма не примају
Рукописи се не враћају.

Писма, рукописи, новац и све остало
што се односи на лист, слази вла-
стима.

СТРАЖА

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА 1092

Издаје сваки дан у 6 ч. пре подне

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

СЛОВЕНСКЕ ПОБЕДЕ

Париски лист „Пти Париз-
јен“ новодом наших победа над
Аустријанцима, на Церу и Јадру,
донео је овај чланак под гор-
њим насловом. Тај чланак гласи:

„Сетате ли се оне велике за-
буне и у осталом врло симпати-
чне, којом су нас Срби зани-
мали последњих дана месеца Ју-
ла? Страховити колос аустро-
угарски устремио се на малу
словенску краљевину, устремио
се од једном, сасвим изненада,
пошто се, пре тога, припремао
да је нападне једновремено са
свих страна. Шта би урадили
350000 војника српских против
огромног таласа људи, који је
имао да преплава целу земљу?”

Од тада ситуација се приме-
нила, цела је Европа ступила
на позорницу; силе Тројнога
Споразума осетиле су, да је за-
војевање Србије само прелуди-
ја каквог другог. Аустрији је
ваљало да одвоји један део сво-
је војске, коју је оставила на
Југославију, и да га пошаље на
северозапад према Русији, а, та-
ко исто, и један део према Ита-
лији, којој никако не верује.

Срби, борећи се, у будуће,
против силе која је бројно била
много и много надмоћнија од
њихове, ну који се она више
никако неће плашити, учинили
су право чудо.

Прва велика борба, која се
десила од почетка рата, била је
на обалама двете српских река,
Дрине и Саве, и надчовечанским
почетом, храбри, а малени на-
падцима задао је тежак удар,
којег ће се они увек са грозом
севати. Овај пораз је чак и сим-
боличан: право је да влада
Фање Јосифа, која је метнула
уарак на континент, и претрпи
пви пораз.

Аустријанци су се онако исто
двно понашали у лепој земљи
Србија кас год Немци у Бел-
гији и у Лорену; набијали су
на своје оштре ножеве сироте
жене и невину децу, а чим би
дотили батине, бежали би без-
обзирце, остављајући своју ар-
тиљерију и муницију.
Јужни Словени, Срби, код

Шапца, показали су дивну од-
важност, каогод што су је јед-
новремено показали Северни
Словени, Руси, код Гумбинена
и Интербурга.

Германска сила, Немачка и
Аустрија, која је презирала Сло-
венство, зна сад врло добро,
каква је његова офанзивна моћ,
каква је његова војничка вред-
ност, каква је његова морална
снага. Монструозна коалиција,
коју је засновао пангерманизам,
тучена је на свима тачкама, на
северозападу и југозападу. На
нама је, на нама савезницима
западне Европе, да довршимо
дело ослобођења!

Дунавски монитори

У нашим чланцима по насло-
вима „Аустријска војска“ ми смо
донели суд о Несаревој војсци.
У тим чланцима ми смо неко-
лико речи проговорили и о ду-
навским мониторима. Данас смо,
љубазношћу једног нашег при-
јатеља, који је до пре неколико
месеца био аустријски марински
официр, у стању да изнесемо и
имена официра који командују
Дунавском флотилом.

Главни командујући је Фре-
гатни капетан (потпуковник)
Егон Маланашић од Силбер-
грунда и Колинсенага, он је Ру-
мун по народности и до пре
извесног времена био је у то-
ликој мери Румун — национа-
листа, да му је то ометало кар-
ријеру. После катастрофе на
„Темешу“, који се сада онеспо-
собљен ма за какву акцију на-
лази у Н. Саду, он је прешао
на „Бодрог“ и са њега управља
флотилом.

Командант онеспособљеног
„Темеша“ је линијски поруч-
ник (капетан) Јохан пл. Фок,
Немац по народности. Други
официр је Фрегатни поручник,
(поручник) Виктор Бесл, Мађар.
Командант „Бодрога“ је лини-
јски поручник, Хелепарт од
Хелнека. Јарослав, Чех по на-
родности, други официр је фре-

гатни поручник Адолф Хунке,
Немац.
На „Марошу“ је командант
линијски поручник Пахта граф
од Раргофена и Персивала. Не-
мац по народности.
Командант на „Лјети“ је ми-
нерски поручник Карло Роди-
нис (Талјан).

На „Самошу“ командује лини-
јски поручник Јозеф Фалке.
Командант „Кереша“ је лини-
јски поручник Гастон Хофман
од Вартшалда.

Наши Борчани

Прошле недеље зачу се ули-
цом Ц.ра Душана банатска пе-
сма Срба из Борче, који тога
дана пређоше да набаве себи
брашна, дувана и других на-
мирница. Изађем пред Борчане,
те их почех запиткивати час
једно, час друго. — Па имате
ли солдате у селу? — Улитак
једног младића. — Та нема ни
једног, ама бар за семе да је
који заостао. Било их је пуно,
али кад српски топова грунше
на Борчу, а солдати се разре-
дише па све нуз куће и на пр-
стима, плашљиво гледајући у
вис како распрскавају шрапне-
ли, нададоше у дивље бегство.

У село није пало ни једно то-
повско ћуле, него кад су сол-
дати изашли до на утрину, рас-
спалише понова српски топови,
те је ђулад почела падати међу
њих, и за тила часак постаде
од наше утрине „шломпрук“
(кланица). Један банађанин се
окрете према Београдској твр-
ђави те јасно повика: „Та што
пуца овамо — крс' му газдин —
зар, не види да овде има жива
света!“ Па за тим опучи, и на-
даде се у бегство за осталим
својим „храбрим“ друговима, ја
мислим господине да се до Те-
мишвара нису зауставили.

„Све што смо имали за јело,
и сву зоб, поједе нам пар“ —
немамо су чим да наранимо
коње.

„Нашег господина полу Макси-
ћа, учитеља, и све писменије
људе, отерали су солдати у
Арад због да их вешају.“
Борча има свега до 120 срп-

ских домова, а ова је дала 243
војника, рачунајући овде кад-
ровце, први и други позив, и
народну одбрану.

Осим овога отишло је много
— до 30 — домаћина са сво-
јом запрегом у комору.

Причају даље да су жене и
деца сва у селу и веле: остаће-
мо овде па кад нам је да мора-
мо погинути да погинемо бар
од српског „танета“!

Све живо што је у селу ра-
дује се доласку српске војске
коју српска живаљ тако нестр-
пљиво очекује. К. П.

Ситне вести

Пад Мобежа

Париз 2 септ. — До сада није
стигла потврда вести о паду Мобе-
жа, о коме су јавили немачки ли-
стоци.

Турске припреме

Атина 2. септ. — По једној вести
из Атине на линији Чаталца—Родо-
сто налази се једна турска армија у
јачини од 80.000 људи.

Немачка пред крахом

Берлин 2. септ. — Немачка штамп-
па, по наредби Јагова припрема зем-
љу за један унутрашњи зајам, пошто
су се државне финансије сасвим ис-
приле.

Оскујница у оружју и муницији

Берлин 2 септ. — У Немачкој по-
чине да недостаје оружја и муниције.

Љуља се

Лондон 3. септ. — Лондонска штам-
па доноси, да је Аустрија пред ко-
начном пропашћу, јер ју је Русија
из темеља пољуљала.

Бугарска, Аустрија и Немачка

Софија 2. септ. — У софијским
званичним круговима се говори, да
је бугарска влада одобрила повла-
шћену тарифу на железницама не-
мачким и аустријским резервистима.
Ово одобрење изазвало је огор-
чење у опозиционим круговима, који
у овоме акту гледају демонстрацију
против Русије и њених савезника.

Како је у Бечу?

Букурешт 2 септ. — Руси који до-
лазе из Беча, причају да је аустриј-
ски пораз учињо поражавајући ути-
сак на све духове у Бечу. Утврђи-
вање престонице још је више узне-

мирило духове, који се не могу да
ослободе узнемирености од вероват-
ног опсађивања Беча.

После пада Лавова граф Берхтолд
је сазвао изванредан кријски савет,
на коме је дебатовано о даљим ме-
рама.

Турска и њено држање

Букурешт 2. септ. — После по-
следње успешне руске борбе у Га-
лицији и Источној Пруској, у тур-
ским круговима сасвим друшке гле-
дају на Русију и изгубљена је свака
кураж на ма какву авантуру против
Русије.

Поенкаре војсци

Честитка председника републике
Париз, 1. сеп. — Поводом по-
следњих успеха на бојном пољу,
председник републике Поенкаре
упутио је министру војном Ми-
јерану писмо, у коме га моли
да у име владе честита војсци,
која је уз припомоћ моћног сав-
езника одбацила непријатеља
источно од Париза.

— Те борбе — вели Поенка-
ре у своме писму показале су
Немцима квалитет француског
оружја, које је гаранција за ко-
начну победу.

Држање Холандије

и Холандија хоће учешћа у немени
европске карте

Париз, 2. септембра. После
силног и на свима тачкама гер-
манског пораза Холандска штамп-
па почине да износи мишљење
о потреби, да се и Холандска
одрече неутралитета, да би узела
и сама учешћа у великој
измени европске карте.

Наши у А.-Угарској

Списак наших поданика, који
су се за време објаве рата за-
текли у А.-Угарској и тамо
интернирани

Г. Милош Теод ровић, меде-
цинар, државнишитомац у Бечу
задржан тамо за време моби-
лизације где се и сада налази.

Ревизорима. Молимо ревизи-
орима у унутрашњости, да упутнице шаљу у Београд,
пошто поште примају новац за уред-
ништва. „Стража“.

Наши хероји

Војислав М. Гарашинин
пешадјински поручник

Пок. Гарашинин се налазио у оној
војсци, која је имала задатак, да на-
падне Иверак и Голу Чуку. Наше су
трупе узеле Голу Чуку на јуриш и
нагнали противника на одступање.
Гарашинин се са својом четом на-
лазио на самом венцу Голу Чуке, и
одатле јаком ватром тукао против-
ника. У стојећем ставу он је хра-
брио своје војнике и говорио им:
„Гађајте добро! Сада је час и тре-
нутак, када ћемо се соколски оду-
жити нашој отаџбини!“ Приметивши
како једна противничка батерија на-
пушта топове, он је довикнуо по-
ручнику Поповићу: „Хоћемо ли на-
пред на четима, да заробимо непри-
јатељску батерију?“ Али, у томе тре-
нутку баш, буде рањен у руку. Ту,
под кином куршума, он се брзо
превио и одмах продужио командо-
вање; брзо затим буде рањен и у
другу руку, и то много теже него
пви пут.

Са највећом хладнокрвношћу он
је продужио са својом четом даље
гађање непријатеља. У подне непри-
јатељ је већ био принуђен на одсту-
пање; он је избацио још један ме-
так, и тај метак угасио је Гараша-
нинов живот.

Allons enfants

Враћем! Нашој мајци да идемо јави...
Пандуровић

Дошао је најзад неизбежан дан,
Славјанскога рода дуго жељан час,
И промино горам громовити глас
Пророчанских труба, да се ствара сн!

На те гласе све је било
Будно, спремно, новој ери,
Под заставе све се свило
Чије срце не измери
Љубав силну Отаџбини,
Што је свесно да су дани,
Дошли давни свети њени...

Боже краља спаси, Боже краља храни!...
Све се стопи с хармонијом
Светла, што је струјо с сунца!
Рубом сочним из пољубца
Што целива греха гле,
И душмана смере зле
Обасја нам, и показа
Бојјом правдом, увек тијом,
Ал' достигнућем...

И тала се диже дух из муха дугих,
Из тамнога светлом, из мочари сухом,
Да таштини каже славу сјаја других,
Правдом зло да сруши, лакше својим духом!

Преко родних поља, брежуља, брегова,
Преко своје грешне и паћене груди —
Где с минуне борбе јоште своје уде
Одморио није — опет борба нова
Зове, и — он хита! Он — идеал свега,
Свега што је светло, узвишено, чисто,
Слободе и Сунца, ал' не да би блисто
Као горда круна с таште Славе брега,
Већ да само душу бескрајно широку
Испуни сву светлим знамењем Слободе,
И још стопом земље... С љубављу у оку
Љуби своју груду... Њега наде воде! —
У сеци,
Лому,
Звени,
Грому
Он —

Раздрљених груди, опаљена чела,
Поцепан и крвав, на обржусу стоји...
Смрти која коси у очи гледа смела
Згури, и слуша — док душу мржњом поји —
У даму нир поруга кад поробљеном браћом,
Уз звуке распусног и пијаног чардаша...

О, Боже свемогући, на коленима те молим —
У души, добро знадеш, колико те волам —
Зашто је, зашто тако чаша горка наша,
Коју нам пружи истом руком која нас штити?
Освета рањене душе велике као што је моја
Неће задовољна бити крвљу овога боја,
Већ — — — али опрости, јер тако мора бити!

Август 1914
Београд

Никола Т. Јосифовић

ФЕЉТОН

Кад све спава

— из једног дневника —

Све спава. Благо ономе ко је
могао да се умири, и да заспа.
Срећне душе.

А ја?
Не спавам, не могу. Моје ми-
сли блуде далеко, далеко, чак
по крвавом бојном пољу.

Шта он сада ради?
Да ли живи, дал је већ поло-
жи свој млади живот на олтар
отаџбини?

Ништа не чујем о њему. А
тако би желела знати, где је?
И она ради?

Он ме је заборавио, то знам.
Из првих дача када сам дошла
го тога уверења, горко сам пла-
кала својој кобној судбини. Згра-
моја „Жаде“ руши се. Једнога
дана не остаје ми ништа другог,
само да плачем на развалинама
њеним. Све је пропало. Он је
тако хтео. Ипак ја га страшно
волим и ако то не заслужује.
Занела сам се мисли. Пред

очима се отвори језовита слика.
Рат. Жртве. Како је страшно
све ово. А он, о Боже. Угле-
дах њега.

Страшно! Он умире! Он се
купа у својој сопственој крви,
— завија се у болу од рана.
Грозно! Нећу да гледам, али
ми се стално намеће та језовита
слика. Бадиш поглед небу. Боже,
ти га чувај. Не мени, ма коме,
само нека живи. (Једна звезда
прелети преко неба.) Звезда, он
му тако вели. Звезда, однеси
му поздрав, лези; да једно срце
није разумео, презрео га је, ли
убио, али оно ипак за њим зла-
че, — молим се за њега Богу.

Наједном кроз тиху калифо-
сту ноћ одјекнуше неки звуци
виолина. Ох како болно губе
се у месечини. Дакле, још неко
пати, још има раскиданих срца.
Ноћ је грабала меке и симбо-
личне звуке и доносили их мени.
Ох како су ладни као меле на
моје срце. Све је тине и ти-
шије, и на једном не чује се
више ништа. Све је и опет мрт-
во, све спава.

Ближла се поноћ. У ноћикао
да има нешто што је нама не-
познато. Нешто што је преко
дана мртво — спава. Ноћу се

По његовој жељи сакранили су га његови војници. Гроб му је у селу Горњој Бањани, у дворшћу старе школе, три шпона дубок.

И још један губитак

— Наш друг Влада Рибничар олавно је као јунак пао. —

За два дана две драгоцене жртве, две тешке ране. За два дана српско новинарство је изгубило два врсна своја члана, два члана, који су му били душа, који су га подигли. У недељу предече, пао је Дарко а у понедељак сломљен тугом за братом пао је Владислав Рибничар. Прослављени јунак са Куманова, херој са Чупина Брда наш драги и добри друг Влада Рибничар, уредник „Политике“ пао је смрћу Рајна и Хајдук-Велка у последњим борбама око краве Дрине, која ваља коље и јунаке, али више, много више шпанско-мађарске но српске.

Јурећи неустрасио напред са револвером у руци на челу своје чете јуначки пао је овај диван витез приневши свој младости и корисни живот на олтар Отаџбине, која ће увек са поносом и дивљењем указивати на многобројне примере дивног самопожртвовања на коме се ево дижу горостасни стубови наше мајке Велике Србије. Влада Рибничар био је витез од како се родио. Од малена је био чврст телом и ведар духом. Школовао се овде и на страни. У Немачкој где је живео неколико година као мало који Србин достојно је препрезентовао нашу народност и био чувен као један од најбољих спортемена. Од када је основана „Политика“ био јој је главни уредник. Био је способан новинар, а као човек и друг био је Влада оличење доброте и племенитости.

Одушевљен Србин и високо образован човек он је своју официјерску дужност најидеалније схватио и вршио ју је с толиком воље, љубави и самоодрицања, да се може истаћи као пример валаности и вредности резервног официјера. И ако млад је пред красном будућношћу он се није бојао смрти и увек је био готов, да се за успех српске гвари себе жртвује.

Многи најбољи синови наши показали су величану душе и срца наше интелегенције, и доприли наш Влада у тој дивној бити биће златна врвца, која ће светлети вечито као што ће се вечито славити славна смрт Владе јунака.

Српски новинари, који су својим пером припремили ове догађаје и не мало допринели овим успесима с поводом истичу, да су же умели исто тако снаћи и показати и на бојном пољу с мачем у руци. Многа ваши другови налазе се у редовима

буду, шуми, Живи. Јест, то је вечерњи мир.

Вардар је јаче шумео. Из даљине допреше звуци трусе пометани са шапатом траве и мирисом ноћи.

Шта он сада ради? Заборавио ме је давно.....

Скопље. **Ј.**

Шала

Жандарм (неколицина грађана који су приближили у један ходник) Гле, зар ви ту!

Они (с извесним ситузијазмом) Па шта ћемо очекујемо судбину.

Он (дамма која је у тавној сукњи — журећи се) Та хајдете брже — видите где луца.

Она (ударив га по раме): Та ласне; не морамо толико журити.

Једна кона: Али да видиш да сам већ толико навикала на то (пуцање монитора) да кад спавам а чујем га ја се пробудим и обрнем се на левој страни и заспам а кад опет почне ја се опет пробудим и обрнем се на десној страни. **Б. Р.**

слављених бораца, а наш драги Влада скупоцена је и драга жртва наша, којом ће се српски новинари с правом поносити, као својим доприносом у крви за општи успех.

Као и сви Срби Влада је мрзео Аустрију свим жаром свога пламеног срца. Својим пером и својим листом он је не мало допринео оваквом развоју догађаја, који ће српски народ ослободити и ујединити тачно по пророчанским речима песника: од Адрије до Балкана, од Солуна до Будима, где год српског рода има. За остварење тако велике замисли, Влади је слатко било пасти у првим редовима бораца.

Владе ваше нема, а ја је он своје име овековечио.

Слава славно палом јунаку Влади! **Д.**

Историјски докуменат

— Једно пророчанско писмо —

У париском часопису „Ревиде демонд“, у броју од 15. јула две године оштампано је једно писмо које је Емил Оливје упутио краљу пруском Виљему I после пропаста царства француског. У томе писму понеки су одељци готово пророчански.

То писмо гласи:

1. окт. бра 1870 г.

Сире,
Ви сте били срећни, будите велики. Световао сам да се ратује, али не ни да се спречи ујеличење немачког нити пак да се освјаја Рајна. Има дванаест година како ја не дам за право Француској да спречи ујеличење немачко или да узвеме Рајну. Световао сам да се ратује једано из тога разлога, што један горд народ није могао да прими ово, што је Момзен оholо извао емским одговором.

Боље познајем своју земљу од немачких новинара. Ако бунде поштовали њену територију, задовољивши се огромном славом коју сте стекли, а тако исто и тиме што сте ви у будућности обезбеђени да лако створите од Немачке што хоћете, осигураћете свету дуг и леп мир.

Ако се такнете наше територије, отпочећете нови тридесетогодишњи рат; ако Вам није до тога стало праготовићете неразлучну алијанцију латинске и германске расе; ако сте освјајач, против Пруске спремићете савез словенске и латинске расе.

У својим прокламацијама обрђаћете се Богу. И ја такође Верујем у Бога и у свету правду. Он вас је казнио што смо омеркшали за дуге среће, али знајте сигурно, да ће казнити и Ваш народ и вашу расу што се надимају својим победама. Грубо отимате отаџбину Француској народе који су за њу везани утробом; глас слабог и потиштеног стићи ће до Онога који даје победу и ова жалба биће саслушана.

Не оглушите се о моју реч, Сире, јер то је реч побеђенога. Наполеон се после Јене оглушио о речи побеђених, али су му они одговорили на Ватерлоу.

Нека се ваше срце запоји духом блалости и правде.
С поштовањем, Сире, ваш слуга.

ДНЕВНЕ ВЕСТИ

Принц по болницама
Његово Височанство Принц Павле, изволео је у два маха посетити раневике Моравске Станне Војне Болнице, „Гелекула“, при чему се задржавао дуже време испитујући и раговарајући се посебице са сваким раневиком.
После посете изволео је наредити да се донесе велика количина цигарета и ратлука, која је раздвојена рењеницама.

Најмањи злочиник
Актом начелника округа тимочког оглашен је за хајдука

16. годишњи Јона Гађић, из Кривеља у срезу зајечарском. Јона је по чл. 12. зак. о јавној безбедности уцењен са 500 динара и свако га има право да убије.

Министар код рањеника

Министар Војна иுகовник Душан П. Стефановић изволео је послати рањеницима Моравске Станне Војне болнице 25 кутија дувана од по 100 грама и 400 књижица папира.

Почетак рада у Жен. Учитељској Школи у Крагујевцу.

Према одлуци Господина Министра Просвете и Црквених Послова ПБр. 20673 од 30 августа о. г. рад у Женској Учитељској Школи у Крагујевцу отпочеће одмах ових дана.

О овом се извештавају ученице и њихови родитељи и старатељи. Доцније ће се објавити, кад ученице треба да дођу у школу.

Скице са улице

Срећу се млад професор, и доктор права, секретар једног министарства. Први носи ручну торбу, иде ка славији, а одакле, иаравно у Ресник.

— Е, драги мој професоре, ви немате ни најскромнију дозу храбрости. Тек припуцали, а ви бежите. Па после, пут за бежанију није тамо, него овамо. Ту показва руком преко моста. А докле?
— У Крушевац.

— У том две гранате једна за другом падоше код Цветног Трга. Секретар се само почеша па рече:
— Најзад, могао бих да вам правим друштво?

И, из ових стопа професор и секретар пошоше журним корацима за Ресник.

*
Од једног пролазника чуо сам једну лепу, изразиту, типску реч, којом има да се обогати српски речник. Та реч гласи: торлаковање. Ова глаголска именица имала је за предмет досад несавесне трговце и кочијаше а закључила је и једног радозналног новинара. Име је „торлаковање“ по месту где је постала. За ову именицу у последње време почели су да знају и интелектуалци, те почиње да се шири у најшире слојеве.

Исправка

Од г. Мих. Поповића; пароза београдског, који се у овај мах налазе у Црној Трави, добили смо ову исправку на наш напис „Попови Бегунци“:

Поштовани Госп. Уреднице,

У напису „Попови — бегунци“ који је изашао у 218. броју Ваше уважене „Страже“ погрешно је увршено и моје име. Ја нисам на први тресак не пријатељске гранате побегао из Београда, него ме је бомбардовање Београда затекло у месту свога рођења на одсуству, које сам раније добио (АЕБр. 1388 од 29. маја 1914 године) и које је истекло тек 16 августа тек године. Због свдашњих месних тешкоћа, ја сам редовним путем тражио продужење одсуства, докле добијам могућност да се могу са породицом вратити кући и на дужност.

Право је било, г. уреднице, да уредништво, које подједнако води рачуна о свима редовима нашега друштва, објави најреспектабилнијим и повешаним свештеника у Подрињу од стране дивљих Шваба, па онда списак и онах свештеника, која су спасавали себе и своје породице.

Што се пак тиче страшног „треска непријатељске гранате“, верујете, од њега се плеше и деца и перодаце и српских свештеника. За себе лично могу Вас уверити, посподјине уреднице, да кад се нисам бојао „треска“ на „Ретким Буквама“ и на „Цар-Врху“, зацело се не би бојао и у нашем лепом Београду, испод наших „француза и градлија“ ни „треска“ аустријских бронзаних топова, као што га се не боје ни сви други и ни они од београдских свештеника, који су сада са српским пуковима у борбеној линији.

Унапред Вам благодарим на

љубазности, што ове редове као исправку објављујете у Вашем листу.

29. августа 1914 године у Црној Трави.

Мих. Поповић
парох београдски

Ратна пошта

Учитиво молим читалачку публику да ме извести ако што сазна за Светислава Пиперског каменоресца да ли је жив и где се налази, јави на адресу: Каменко Пиперски, Душанова ул бр. 60. — Београд.

Наша пошта

Чачак: Обрачун и новац за јуни и јули примили смо! Хвала. **Алексинач:** Обрачун и новац за јули и август примљено. **Аранђеловац:** за јуни и јули новац примљен. Хвала.

Врњци: Примљено за јули. **Гиљане:** Новац и обрачун примљено за јули. „Стража“

Списак рањеника

— Пожешка резервна болница —

Радомир Јелић, из Ерчега, редов 1. 141. Милутин Ивковић, из Д. Љубеша, редов 1. 3153; Петар Петровић, из Добров Дрва, редов 1. 141.

Округ чачански срез жички: Демџан Вучићевић, из Гланића, комита. Маринко Ковачевић, из Краљева, редов комит. одреда. **Округ и срез крагујевачки:** Алишије Марковић, из Церопаца, редов 2 ескадр. шумар. дивиз. 2 поз.

Округ крагујевачки срез лепенички: Милутин Голубовић, из Сињића, 3 комит. чета; Милић Миловановић, из Сарава, каплар 3 комит. чете;

Округ крагујевачки срез гужански: Радосав Јелић, из Витановца, редов 2 ком. чете. **Округ ваљевски срез тамнавски:** Михаило Цвејић, из Брезовице, редов 3. 341; Живорад Матић, из Варвила, редов 4. 351; Милорад Урошевић, из Трлића, редов 4. 251; Величко Арсенијевић из Врховине, редов 4. 351;

Округ ваљевски срез посавски: Милосав Бабић, из Гавровца, редов 2. 252; Живојин Милановић, из Обреновца, каплар 2. 251; Дрогутић Шајковић, из Звечке, редов 1. 241; Владимир Марковић, из Орашца, редов 1. 251; Благоје Арсенијевић, из Вукићевића, каплар 2. 251; Милорад Димић, из Обреновца, редов 1. 251; Божидар Гађић, из Звечке, редов 1. 251.

Округ ваљевски срез колубарски: Александар Николић из Берковаца, редов митраљ. одељ. 5 пука 1.

Округ и срез ваљевски: Новак Марковић, из Богатића, редов 7 погран. трупа.

Округ врањски срез јабланички: Милорад Петровић, из Зорчевца, комита.

Округ и срез пожаревачки: Владимир Ђерић, из Дрима, комита.

Округ пожаревачки срез млавска: Милан Костић, из В. Попова, комита 5 чете; Милорад Милорадовић, из Брзоходног, редов комит. одреда.

Округ и срез пријеполски: Петар Матовић, из Првешева, комита; Тиносв Тенезовић, из Ругаша, редов 2 комит. одреда. **Округ подрински срез мачвански:** Михаило Костић, из Липолисте, редов 1. 241; Станко Јовановић, из Липолисте, редов 1. 241.

Округ подрински срез азбуквачки: Недељко Настановић, из Упоша, редов 3. 141.

Округ крајински срез поречки: Никола Ђурчић, из Голубиња, редов 2 комит. одреда; Бранко Павловић, редов 2 комит. одреда; Димитрије Златић, из Црнојке, редов 1 комит. чете.

Округ крајински срез кључки: Димитрије Ремаћин, из Милановца, редов 1. комит. чете.

Округ крајински срез д. крајински: Перуга Петровић, из Биоча, редов 3. комит. чете.

Округ и срез нишки; Војин Вучковић, из Чамурлије, редов 3. комит. чете.

Округ крушевачки срез рачински: Војислав Петровић, из Бивоља, лоднареднак 5. комит. чете; Бранко Мијичић, из Крушевца, редов 3. комит. чете; Алексије Јосијевић, из Вратара, редов 3. комит. чете.

Округ крушевачки срез жуцки: Александар Стојковић, из Повца, редов 4. комит. чете.

Округ смедеверски срез орашки: Александар Салковић, из Трнаве, редов 4 комит. чете.

Округ тимочки срез зајечарски: Владимир Илић, из Трнавце, редов 2 комит. чете.

Округ руднички срез милавановачки: Воислав Максимовић, из Варана, редов 1. 2102.

Округ руднички срез љубињски: Божидар Радојичаћ, из Цветка, редов 2. 3153.

Округ и срез битољски: Јован Миленковић, из Битоља, редов 4. 141.

Божа Живковић, из Ћатице (Босна), комита; Вуле Ђетковић, из Тепаца (Црна Гора) редов 6. погран. трупе; Шабан Ахмед, из Качаника, комита; Радован Станковић, из Фоче (Босна) комита; Крста Ђукановић, из Никшића (Црна Гора), редов 3. комит. чете.

Руска офанзива

— Акција генерала Рененкампа —

Петроград, 2. септ. — Штаб главно-командујућег руске војске, званично саопштава, да у Источној Пруској војска генерала Рененкампа брзо наступу. Наши одлични успеси постигнути према аустријској војсци, која је имала више од милион људи, нагнали су Немце да знатаи део своје трупе повуку са западне границе. Од 15. до 25. августа она су стално доводили појачања на свој источни фронт. Отпочињући напад између Мазурских језера, у пределу, који им је добро познат и који се састоји из серије језерских и шумских кланаца, њихово десно крило претило је, да разбије јаке снаге на фронту Олденбург--Гродап--Суваљки. Овај маневар, који је претио да баца у озбиљну ситуацију трупе генерала Рененкампа, наишао је на велики отпор наших истакнутих трупа, које с великим пожртвовањем зауставише непријатељско надирање.

Око 1. септембра, после бораба, које су хтеле старешине непријатељске војске, наше трупе вазаше из тешке ситуације и заузеле првашње положаје да би наставиле своје операције.

Француско бојиште

Жемачка војска деморалисана

Петроград, 2. септ. — Енглески званични комунике потврђује, да се немачка војска у Француској повлачи на целом фронту и да је војска, због великих губитака и наглог повлачења деморалисана.

Потопљен брод

Немачку крстарицу „Хелу“ потопио је један енглески подморски брод.

На Ену

Француски комунике јавља, да су француске трупе заузеле Амјен, који су Немци напустили. Немци су се зауставили на Ену, селазећи у дефанзиву и покушавајући, да даду отпор.

Белгиско бојиште

Белгијанци се повлаче. - Немачки губитци

Белгиски комунике јавља, да су се белгиске трупе после огорчене борбе у пределу између Брисла, Лувена и Малина и повукле према Анверсу, под притиском надмоћнијих непријатељских снага.

Немци су претрпели велике губитке. Ове белгиске операције имале су за сврху, да привуку према Белгија јаче непријатељске снаге, у чему су и потпуно успели.

ПРОТИВ НЕМАЧКЕ

— Муслимане се буне против авантуре —

Петроград, 2. септембра. — Дописник „Новог Времена“ из Тифлиса јавља, да немачка струја може Турску увући у авантуру, чији је резултат јасан. Русија нема чега да се боји, јер је спремна. Муслимане из Египта, Кавказа и Туниса изјавили су комитету јединства и напретка, да не рачуна на њих ако мисли отпочети рат против Тројног Споразума.

Против капитулације

Корак каида у Цариграду

Атина, 2. септембра. — Амбасадори свих сила у Цариграду, протествовали су противу укључања капитулација. Амбасадори сила Тројног Споразума и Италије поднели су идентичну ноту, а амбасадори Немачке и Аустрије засебну.

И Американци се буне

Петроград, 2. септембра. — Путница који су дошли из Одесе јављају, да у Цариграду очекују енергичан протест Сједињених Америчких Држава због укључања капитулација.